

Natten till den 16 okt tog vi oss in på Saabs vapenfabrik i Eskilstuna och avrustade 14st granatgevär av typen Carl-Gustaf. Dessa granatgevär är utvecklade för att så effektivt som möjligt orsaka så mycket skada som möjligt. De 14 granatgevär som vi oskadliggjorde kommer dock aldrig kunna användas för att skada eller döda någon människa. I denna rättegång är det ironiskt nog jag och min kollega Martin som står åtalade för "grov skadegörelse" och "brott mot lagen om skydd av samhällsviktig anläggning" och inte det vapenföretag som med medvetande om vad deras produkter används till utvecklar dessa, eller den regering som i strid med all vett och reson säljer dessa till diverse krigshärder runt om i världen.

Genom denna rättegång hoppas jag att det blivit tydligt att mitt och Martins agerande har varit för att hindra lidande och död och jag ska i detta slutanförande gå närmare in på de juridiska pelare vi bygger detta handlande på.

Att oskadliggöra vapen på väg till krig kan försvaras på ett flertal olika plan. Det mest näraliggande är så klart på ett **etiskt plan**; att döda och skada andra är inte ok och att i stor skala tillverka vapen för att underlätta dödande kan heller aldrig vara ok. Ett andra plan är det faktum att **hela logiken bakom väpnade krig är grundlös**. Det är inte effektivt att försöka skapa fred med vapen. Vapen ger inte säkerhet, de bidrar till fler väpnade konflikter i världen och ökad militarisering. Ett tredje plan är genom ett **rättighetssperspektiv**; alla människor har rätt till liv, den mest grundläggande av de mänskliga rättigheterna. Med rättigheter följer ansvar och jag har som medmänniska ett ansvar att försöka hindra att andra människor skadas. Jag har ett ansvar att agera mot de orättvisor jag ser. Slutligen är det **juridiskt försvarbart** att oskadliggöra vapen; att ingripa när någons liv står i fara är inte bara något vi har ett etiskt ansvar att göra, utan även något som lagen ger oss rätt att göra, även om det skulle innebära att vi då bryter mot en mindre lag.

Begreppet **nödvärn** finns för att ge vanliga medborgare rätten att ingripa när de ser att orättvisor eller övergrepp begås. Tex får man slå sönder en fönsterruta på en bil för att rädda en hund därinne som håller på att dö av värmeslag, man får ingripa och hålla fast en person som misshandlar en annan och man får ta ett vapen ifrån någon för att hindra att denne dödar en tredje person med vapnet. I samtliga dessa fall, och - vilket ska bli tydligt - även i det fall vi diskuterar här idag, föreligger nödvärn vilket kort och gott ger en människa rätt att bryta mot mindra lagar för att förhindra större brott eller fara.

Enligt brottsbalken "föreligger nödvärn när fara hotar liv, hälsa, egendom eller något annat viktigt av rättsordningen skyddat intresse". Vidare står det att "rätt till nödvärn föreligger mot ett påbörjat eller överhängande brottsligt angrepp på person eller egendom."

De granatgevär vi oskadliggjorde natten till den 16 okt tillverkas för att åstadkomma så stor skada som möjligt. Länder som USA, Storbritannien och Indien köper vapen från Sverige för att använda dem i krig och invasioner. Vapen är en förutsättning för de krig där de används och att oskadliggöra dessa omöjliggör ett väpnat angrepp. Det råder inget tvivel om att avsikten med de granatgevär som tillverkas i Eskilstuna är att användas för att hota, skada och döda. Det är naturligt att ingripa när människor utsätts för övergrepp. Det borde vara lika självklart att inskrida när företag och regeringar organiserar storskaligt militärt våld, som när förövaren är en privatperson.

I liknande rättsfall i Sverige, där fredsaktivister oskadliggjort vapen, har det sagts att den död som dessa vapen orsakar sker för långt bort i tid och rum för att en vanlig människa i Sverige ska ha rätt att ingripa. I en rättvis värld kan ens mänskliga rättigheter dock inte byggas på vart man råkar bo. På samma sätt blir ens ansvar inte mindre bara för att konsekvenserna syns längre fram i tiden. Att påstå att vi inte är delaktiga och inte har något ansvar bara för att det är någon annan som trycker på avtryckaren, är inget annat än hyckleri. Solidaritet och medmänsklighet accepterar inga nationsgränser.

Vidare har det i liknande fall sagts att det lidande och död som svenska vapen orsakar runt om i världen är saktionerat lidande och död från staten, därför har medborgare inte rätt att ingripa mot den och hindra den som de skulle haft i andra fall. Våld saktionerat från den svenska staten är alltså inte att betrakta som "brottsligt våld".

Att Sverige sanktinerar storskaligt militärt våld i andra länder är inget annat än rasism, det är hyckleri, det är oetiskt och – när vi pratar juridik – går emot våra egen utrikespolitik för global utveckling, våra egna regler kring vapenexport, internationell lag, och de dokument kring mänskliga rättigheter som Sverige skrivit under. Granatgevär från fabriken i Eskilstuna används i Irakkriget, en invasion och efterföljande ockupation som Sverige förklarar som folkrättsvidrig. Trots detta fick Saab våren 2008 fick en jätteorder värd 290 miljoner på nya Carl-Gustaf gevär till den amerikanska armén. För mig är det obegripligt hur ett angreppskrig där hundratusentals civila rapporterats döda inte är att betrakta som "brottsligt våld".

Lagen beskriver vidare att de handlingar man utför i nödvärn ska stå i proportion till det brott man försöker förhindra: "En gärning som någon begår i nödvärn utgör brott endast om den med hänsyn till angreppets beskaffenhet, det angripnas betydelse och omständigheterna i övrigt är uppenbart oförsvarlig."

Den grova skadegörelse och död som Saab Bofors Carl-Gustaf gevär orsakar runt om i världen är oförsvarlig. I Irak och Afghanistan har civila attackerats, skolor, hem och livsviktiga byggnader har sprängts med dessa vapen. Granatgevär från fabriken i Eskilstuna finns idag i ett 40-tal olika länder och har används i en mängd konflikter runt om i världen. Det kan kännas smått ironiskt att ställa sig frågan vad som är ett "proportionerligt" agerande i reaktion till all denna död och förstörelse? För mig är svaret självklart: vi behöver avrusta fler vapen, hindra fler laster med krigsmaterial från att lämna Sverige, hindra fler bombplan från att lyfta. Krig börjar här i Sverige och Europa och det är här vi behöver stoppa dem.

Jag tror på en värld utan vapen och militarism. En värld där konflikter hanteras konstruktivt och utan våld. De granatgevär som Saab Bofors tillverkar på sin samhällsfarliga anläggning i Eskilstuna, orsakar grov skadegörelse och död runt om i världen. Genom rättegången hoppas jag att det blivit tydligt att jag och Martin har agerat för att hindra lidande och död. Det är nu upp till denna rättegång att tolka vad som här sagts. För det handlar alltid om en tolkning, både när Sverige skickar eller inte skickar vapen till krigshärdar eller när jag och Martin döms eller frikänns i denna rättegång.

Tolkningar har, liksom regler i sig, förändrats genom historien. Genom att utmana orättfärdiga lagar har människor lyckats förändra orättvisor och gett oss de rättigheter vi idag har. Förändring är dock inget som bara hör till historien och jag hoppas att även ni i denna rättegång ser att en förändring är möjlig och att ni kan medverka i den. Det håller inte att Sverige utger sig för att vara både vapenhandlare och fredsmäklare, både förespråka fred och nedrustning och samtidigt kränga vapen till krigshärdar och diktaturer som aldrig förr. Jag hoppas att ni som avgör i denna rättegång kommer tolka för mänskliga rättigheter, emot ekonomisk vinning. För fred och rätt till liv, emot maktgalen krigspolitik.